

AVDELING FOR SYKEPLEIERUTDANNING

STUDIEPLAN

FOR

PEDAGOGISK VEILEDNING FOR HELSE- OG SOSIALFAGLIGE
YRKESUTØVERE 2015H

Godkjent av avdelingsstyret HiST/ASP 10. 2.2012

Siste revisjon godkjent av Dekan 28.03.2014

INNLEDNING

Emneplanen bygger på Studieplan som ble godkjent i Høgskolestyret ved HiST 22.-23. september 2005, og godkjent i avdelingsstyret ASP 10. mai 2005. Videreutdanning i pedagogisk veiledning henvender seg primært til helse- og sosialfaglige yrkesutøvere som ønsker å utvikle sin kompetanse innenfor veiledningsfeltet, særlig yrkesutøvere som arbeider med veiledning i sitt daglige arbeid og særlig i tilknytning til veiledning av studenter innenfor helse- og sosialfaglige studier, men også kolleger, pasienter/klienter, pårørende og andre.

Studiet gir deltakerne mulighet til å tilegne seg teoretiske kunnskaper innen veiledning, bli kjent med ulike veiledningsmetoder, utvikle ferdigheter som veiledere, og til å bli seg bevisst holdninger som kommer til nytte i ulike veiledningsoppgaver. Studentenes bevisstgjøring og utvikling skjer gjennom teoretiske studier, gruppeprosesser og praktiske veiledningsøvinger i gruppe. Studiet vektlegger å utvide deltakernes innsikt i eget veiledningsarbeid, som blant annet innebærer å stimulere utviklingen av analytisk og kritisk holdning til egen pedagogisk virksomhet. Studiet tar sikte på å bevisstgjøre deltakeren om egen funksjon og rolle, både som yrkesutøver og veileder.

MÅLGRUPPE

Studiet er et videreutdanningstilbud for yrkesutøvere som har bachelorutdanning innenfor helse- og sosialfag, (audiografer, barnevernspedagoger, bioingeniører, ergoterapeuter, fysioterapeuter, radiografer, sykepleiere, sosionomer og vernepleiere), og er spesielt rettet mot praksisveiledere for høgskolens bachelor- og videreutdanningsstudenter. Studiet er også aktuelt for andre yrkesgrupper med tilsvarende utdanning som har behov for veiledningskompetanse i sitt arbeid.

OPPTAKSKRAV OG RANGERING

- Bachelor i helse- eller sosialfag.
- Søkere med annen bachelorgrad vil bli vurdert på individuelt grunnlag.
- Ett års relevant yrkespraksis etter endt utdanning, tilsvarende 100 % stilling ved studiestart.

Søkerne rangeres i tråd med [Forskrift om opptak til studier ved Høgskolen i Sør- Trøndelag](#)

STUDIEPROGRAMMETS NIVÅ, VARIGHET OG OMFANG

Videreutdanningen er på et mellomnivå mellom bachelor- og masternivå. Utdanningen er organisert som deltidsstudium over ett semester. I emne 1 holdes timeplanfestede studiesamlinger. Studiet krever egenaktivitet av studentene mellom samlingene. Det etableres basisgrupper som arbeider med teoretiske oppgaver og praktiske veiledningsøvelser under og imellom samlingene.

FORVENTET LÆRINGSUTBYTTE

Se forventet læringsutbytte for emnet.

OPPBYGNING OG SAMMENSETNING

Videreutdanningen består av ett emne á 10 studiepoeng. Emnet er nærmere beskrevet i egen emnebeskrivelse.

STUDIEMODELLER

[Innføring i veiledningspedagogikk](#)

PRAKSIS

Ikke aktuelt for denne utdanningen.

ARBEIDS-, LÆRINGS-, OG VURDERINGSFORMER

Studiets arbeids- og læringsformer omfatter alle former for tilrettelegging i studiet. Studiet veksler mellom teorigrundlag, teoriformidling, samtaler, diskusjoner, gruppearbeid og praktiske øvelser, egenstudier, veiledning knyttet til egen veilederpraksis og teoretiske oppgaver. Studentene samarbeider i tverrfaglige basisgrupper. Læringsprosessen bygger på kunnskaper og erfaringer studentene har med seg fra sin yrkeserfaring.

I løpet av studiet må studentene øve på og erfare både å gi og å motta veiledning. Studentene bytter på å fungere som veileder og veisøker(e) innenfor sin basisgruppe. Emnet har timeplanfestet omtrent 10 timer ferdighetstrening. Studentene tar opp video av egen veiledning, og gjennomgår og analyserer videoopptakene i basisgruppa. Noen opptak, som gruppa selv velger, analyseres sammen med veiledere fra Høgskolen.

INNPASSING

Ikke aktuelt for denne utdanningen.

KRAV OM SKIKKETHET OG AUTORISASJON

Det foreligger ingen krav utover opptakskravene

TEKNISKE OG ANDRE FORUTSETNINGER

Det forventes at studenter ved studiet har tilgang på Internett og har grunnleggende ferdigheter i bruk av dataverktøy. Det benyttes en internettbasert læringsplattform i kommunikasjon mellom høgskole og student, både i forbindelse med beskjeder og oppgaveinnleveringer.

Studenten får opprettet egen e-postadresse som skal benyttes under studiet.

Studiets hjemmeside på Internett er: <http://hist.no/pedagogiskveiledning>

SENSORORDNING

Intern sensurering.

INTERNASJONALISERING

Nordiske perspektiver på veiledning synliggjøres gjennom pensumlitteratur.

KVALIFIKASJON/VITNEMÅL

Karakterutskrift utstedes.

OVERGANGSORDNINGER

Ingen.

INNFØRING I VEILEDNINGSPEDAGOGIKK

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING		
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst
SPVPV1 Innføring i veiledningspedagogikk	2015-11-16	10	10
Sum		10	10

SPVPV1 INNFØRING I VEILEDNINGSPEDAGOGIKK

Emnenavn (en)	Introduction to educational guidance
Emnenavn (nn)	
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	PVI
Emneansvarlig	Høgskolelektor Margret Gyda Wangen
Forkunnskapskrav	Ingen forkunnskapskrav
Anbefalte forkunnskaper	Ingen
Emneinnhold	<ul style="list-style-type: none"> • Avklaring av viktige begreper i pedagogisk veiledning som læring, kunnskap, kompetanse, veiledning m.m. • Etikk i veiledningsforhold til studenter/klienter/ kollega; rammer, reflekterende veiledning, aktiv lytting, ulike typer spørsmål, veiledningsfokus, lojalitet og taushetsplikt • Relasjonskompetanse – hvorfor er relasjonskompetanse viktig i veiledning? • Vurdering av skikkethet i veiledning av studenter • Gruppeprosess og gruppekontrakt • Bruk av fortellinger fra praksisfeltet i veiledning, anonymisering og taushetsplikt • Ferdighetstrening, studenten gjør erfaringer i veilederrollen/i veisøkerrollen/i andre roller • Analyse av veiledningssituasjoner ved hjelp av rollespill og videoopptak • Kroppen som kilde til læring i veiledning og opplevelse i og gjennom kroppen • Skriftlige arbeider i utdanning – akademisk skriving

Forventet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten skal ha grunnleggende kunnskap om pedagogisk veiledning av studenter, kolleger, pasienter/klienter, pårørende og andre. Det innebærer at studenten har grunnleggende kunnskap

- om etiske aspekter i veiledningsforholdet mellom veileder og veisøker
- om kommunikasjons- og samspillsprosesser i veiledningsforhold
- om veiledningsteori, veiledningsstrategier og metoder

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre veiledning med studenter, kolleger, pasienter/klienter, pårørende og andre, ved å anvende grunnleggende veiledningstilnærming som aktiv lytting og bevisstgjørende spørsmål, for å bidra til å fremme veisøkers refleksjon
- er bevisst på og kan bruke viktige kommunikasjonsteorier og samspillsprosesser i veiledning
- er bevisst på og kan forholde seg til etiske retningslinjer i veiledning av studenter i yrkespraksis
- kan vurdere studenter i yrkespraksis når det gjelder skikkethet til yrket
- kan innhente grunnleggende teoretisk og erfaringsbasert kunnskap om faget med utgangspunkt i aktuelle problemstillinger

Generell kompetanse

Studenten kan

- utveksle synspunkter og erfaringer om grunnleggende problemstillinger innenfor fagområdet
- utforske og drøfte mulige tilnærminger til veiledning ved hjelp av grunnleggende teori og erfaringer knyttet til pedagogisk veiledning

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet veksler mellom teoristudier, teoriformidling, samtaler, diskusjoner, gruppearbeid og praktiske øvelser, egenstudier, veiledning knyttet til egen veilederpraksis og teoretiske oppgaver. Studentene samarbeider i tverrfaglige basisgrupper. Læringsprosessen bygger på kunnskaper og erfaringer som studentene har med seg fra sin yrkeserfaring

Forelesninger og gruppearbeid

Det gis introduksjonsforelesninger under samlingene. Studenten arbeider videre med ulike tilnærminger til veiledning individuelt og i basisgruppene. All timeplanfestet undervisning er obligatorisk. Ved fravær ut over én samling/20 % av timeplanfestet undervisning i hvert emne, pålegges studenten å levere skriftlig individuell besvarelse. Form, omfang og innhold fastsettes av fagansvarlig lærer.

Ferdighetstrening

Basisgruppene arbeider med gitte oppgaver som innebærer at studentene trener på å veilede hverandre.

Obligatoriske arbeidskrav

Studenten arbeider med obligatoriske arbeidskrav knyttet til det faglige innholdet i emnet. Arbeidskrav må være godkjent for å kunne fremstille seg til eksamen. Informasjon om arbeidskrav finnes i emnebeskrivelsen.

Egenstudier og litteratur

Mellom samlingene arbeider studenten med ulike oppgaver relatert til pedagogisk veiledning.

Studenten velger ca. 600 sider fra litteraturlisten og/eller eventuelt annen relevant litteratur i samråd med fagansvarlig lærer.

Evaluering av studiet

Studentene evaluerer studiet elektronisk. Det er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Ingen supplerende opplysninger

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Gruppekontrakt. Studenten arbeider i basisgrupper som må enes om en gruppekontrakt som evalueres og justeres ved behov.	
	Vurdering: Godkjent/Ikke godkjent.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Studenten presenterer seg selv kort, sin faglige bakgrunn, sine forventninger til studiet og tanker om hvordan hun/han tenker at studiet skal komme til nytte i yrkessammenheng.	
	Vurdering: Godkjent/Ikke godkjent.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Deling av fortelling/case som utgangspunkt for teoretisk studium og ferdighetstrening. Studentene deler erfaringer fra egenopplevd veiledning eller en praksiserfaring fra praksisfeltet i basisgruppene. Gruppen blir enig om hvilken fortelling som egner seg best for medlemmene å arbeide videre med, både teoretisk og praktisk. Studentene bytter på å rollespille veileder og veisøker med utgangspunkt i fortellingen. Studentene tar i bruk grunnleggende kunnskaper fra fagets teorigrunnlag, øver på ferdigheter og synliggjør den generelle kompetansen som ligger i utøvelse av pedagogisk veiledning, gjennom å øve på én til én veiledning og gruppeveiledning. Studentene tar opp video av egen veiledning, og gjennomgår og analyserer videoopptakene i basisgruppa. Noen opptak, som gruppa selv velger, analyseres sammen med veiledere fra Høgskolen.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Med utgangspunkt i en fortelling/case som gruppen har valgt å arbeide videre med leverer gruppa en skriftlig besvarelse på ca. 2300 ord. Studentene/gruppa begrunner ut fra emnets tre delemner, veiledning, kommunikasjon og samhandling, og etikk sitt valg av tilnærming til veiledning.	
Kommentar til arbeidskrav:	Vurdering: Godkjent/Ikke godkjent, faglig ansvarlig lærer gir gruppen tilbakemelding på besvarelsens styrker og svakheter.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Valg av egen litteratur (ca. 600 sider) fra emnets tre delemner, veiledning, kommunikasjon og samhandling, og etikk i samråd med faglig ansvarlig lærer. Vurdering: Godkjent/Ikke godkjent.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell	Mandag, november 16, 2015	7 Dager	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Se nærmere beskrivelse av eksamen i It's learning.					
Tillatte hjelpemidler:	Eksamensoppgaven gjøres tilgjengelig i It's learning kl. 14.00 den 9.november Eksamensbesvarelsen leveres innen kl. 14.00 den 16.november					
NY / UTSATT EKSAMEN	Alle hjelpemidler er tillatt.					
	Ny og utsatt eksamen arrangeres 18.-25.april 2016					

LÆREMIDLER

Med forbehold om endringer. Endelig forslag til litteratur vil bli presentert ved studiestart.

Nedenstående oversikt er et forslag til litteratur. Den enkelte student oppfordres til selv å fordype seg etter eget ønske. Studenten velger 600 sider fra litteraturen/annen relevant litteratur i samråd med fagansvarlig lærer. Hvilken litteratur studenten velger, synliggjøres i et arbeidskrav i emnet.

VEILEDNING

Lauvås, Per og Gunnar Handal (2000). Veiledning og praktisk yrkesteori. Cappelen, Oslo.

Skau, Greta Marie (2011). Gode fagfolk vokser - personlig kompetanse i arbeid med mennesker. Cappelen, Oslo (4.utgave).

Tveiten, Sidsel (2008). Veiledning – mer enn ord. Fagbokforlaget, Bergen. (Del 1, s. 9 -139)

Ressurslitteratur

Bagger, Christine og Helen Schultz (2010). Veiledning af fagprofessionelle i klinisk praksis. Munksgaard, København.

Bang, Susanne og Kean Heap (1999). Skjulte ressurser. Om veiledning i grupper. Universitetsforlaget, Oslo.

Bjørk, Ida Torunn og Mari Schancke Bjerknes (2003). Å lære i praksis – en veiviser for studenten. Universitetsforlaget, Oslo.

Hoel, Torlaug Løkensgard, Britt Hanssen, Rachel Jakhelln og Sissel Østrem (red.) (2008). Det store spranget. Ny som lærer i skole og barnehage. Tapir akademisk forlag, Trondheim.

Johannessen, Eva, Erling Kokkersvold og Liv Vedeler (2010). Rådgivning. Tradisjoner, teoretiske perspektiver og praksis. Gyldendal Akademisk, Oslo. (3.utgave)

Mathisen, Petter og Rune Høigaard (2004). Veiledningsmetodikk – en håndbok i praktisk veiledningsarbeid. Høyskoleforlaget, Kristiansand.

Pettersen, Roar C. og Jon A. Løkke (2004). Veiledning i praksis – grunnleggende ferdigheter. Universitetsforlaget, Oslo.

Skagen, Kaare (2004). I veiledningens landskap – innføring i veiledning og rådgivning. Høyskoleforlaget, Kristiansand.

Skagen, Kaare (2011). Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning. Fagbokforlaget, Bergen, (2.utgave).

KOMMUNIKASJON /SAMSPILLPROSESSER

Aubert, Anne-Marie og Inger Marie Bakke (2008). Utvikling av relasjonskompetanse: nøkler til forståelse og rom for læring. Gyldendal akademisk, Oslo.(kapittel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10)

Eide, Tom og Hilde Eide (2007). Kommunikasjon i relasjoner, samhandling, konfliktløsning, etikk. Gyldendal akademisk, Oslo.

Røkenes, Odd Harald og Per-Halvar Hanssen (2012). Bære eller bryte – kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker. Fagbokforlaget, Bergen. 3. utg.

Thornquist, Eline (2009). Kommunikasjon: Teoretiske perspektiver på praksis i helsetjenesten. Gyldendal akademisk, Oslo.

Ressurslitteratur

Heap, Ken (2005). Gruppetode for sosial- og helsearbeidere. Universitetsforlaget, Oslo. (5. utgave)

Lauvås, Kirsti og Per Lauvås (2004). Tverrfaglig samarbeid. Universitetsforlaget, Oslo. (2. utgave)

Lindbæk, Bente (red.) (2004). Kommunikasjonsverksted i sosialt arbeid. Høgskoleforlaget, Kristiansand.

ETIKK

Eide, Solveig Botnen (et al.) (2011). Til den andres beste, en bok om veiledningens etikk. Gyldendal akademisk, Oslo, (2. utgave).

Nordby, Halvor (2012) Ethiske dilemmaer i helse- og omsorgsarbeid. Gyldendal akademisk, Oslo (1. utgave).

Skau, Greta Marie (2003). Mellom makt og hjelp. Om flertydige forhold mellom klient og hjelper. Universitetsforlaget, Oslo.

Yrkesetiske retningslinjer for den aktuelle helse- og sosialfagutdanning.

Ressurslitteratur

Alvsvåg, Herdis (2010). På sporet av et dannet helsevesen. Akribe, Oslo.

Eide, Solveig Botnen (et al.) (2003). Fordi vi er mennesker – en bok om samarbeidets etikk. Fagbokforlaget, Bergen.

Foss, Øyvind (2005). Omsorgsetikk. Søkelys på omsorgens motivasjon. Cappelen Akademisk, Oslo.

Gabrielsen, Egil (et al) (2004). Skikkethetsvurdering. Universitetsforlaget, Oslo.

Lingås, Lars Gunnar (2001). Til beste for barnet? Yrkesetikk for helse- og sosialarbeidere som arbeider med barn og unge. Kommuneforlaget, Oslo. (2. utgave). (Utsolgt fra forlaget og vil ikke komme i ny utgave. Tapir har fortsatt noen på lager).

Lingås, Lars Gunnar (2008). Etikk og verdivalg i helse- og sosialfag. Gyldendal akademisk, Oslo. (4. utgave).

Lingås, Lars Gunnar (2011). Over andres dørstokk – yrkesetikk i arbeid hjemme hos klienter og pasienter. Kommuneforlaget, Oslo. (4. utgave).

Aadland, Einar (1998). Etikk for helse- og sosialarbeidarar. Samlaget, Oslo. (3. utgave).

ANDRE AKTUELLE KILDER

Forsknings- og fagartikler

Studentene oppfordres til å finne norske/nordiske og engelske fag- og forskningsartikler som belyser pedagogisk veiledning innen respektive fagområder.

Mathisen, Petter og Aslaug Kristiansen (2005). Ethiske retningslinjer i profesjonelle veiledningsforhold. Norsk pedagogisk tidsskrift nr. 03 – 2005.

Studieplaner og lovverk

Rammeplan/fagplan/studieplan for studentens grunnutdanning innen helse- og sosialfag kan studenten finne på de respektive utdanningenes Internettsider, og aktuelle lover på <http://www.lovdatab.no>

Kilder til støtte ved oppgaveskriving

Dalland, Olav (2012). Metode og oppgaveskriving for studenter. Gyldendal akademisk, Oslo. (5.utgave isbn 9788205423985)

Pettersen, Roar C. (2008). Oppgave skrivingens ABC. Veileder og førstehjelp for høgskolestudenter. Universitetsforlaget, Oslo.

Stordalen, Jørn og Ingeborg Støren (2010). Bare skriv! Cappelen akademisk forlag, Oslo.

Støren, Ingeborg (2010) Bare søk! Cappelen akademisk forlag, Oslo.

<http://www.ntnu.no/viko/>

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet